

Scenariusz

Przedmiot	przyroda/biologia
Grupa docelowa	uczniowie kl. 5
Temat	KRAJOBRAZ POJEZIERNY

Cel ogólny

- opis cech krajobrazu pojeziernego

Cele operacyjne

- wymienia nazwy form terenu charakterystycznych dla krajobrazu pojezierzy,
- wymienia nazwy największych jezior w Polsce,
- wskazuje na mapie położenie pojezierzy,
- odczytuje treść mapy fizycznej i krajobrazowej.

Opis przebiegu lekcji

I. Wprowadzenie.

1. Podział administracyjny Polski – praca w grupach

- województwa Polski, karta pracy, pokoloruj następujące województwa: Lubuskie, Zachodniopomorskie, Pomorskie, Wielkopolskie, Kujawsko-Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie.

2. Doświadczenie – lądolód – ukształtowanie terenu po cofnięciu się lodowca,

II. Rozwinięcie.

1. Lądolód- ostatnie zlodowacenie na terenie Polski – fragmenty filmu

- dyskusja na temat wykonanego wcześniej doświadczenia,

lód coś niszczył i coś budował, czyli erozja i akumulacja,

2. Zapoznanie z formami polodowcowymi:

-wzgórza moreny czołowej, obszar moreny dennej,

głazy narzutowe, rynny polodowcowe, pradoliny, sandry,

kemy, ozy

-artykuł „Głaz Trygław”

3.Cechy krajobrazu pojeziernego :

- teren pofałdowany, jeziora, krajobraz polodowcowy (głazy narzutowe, jeziora rynnowe, wzniesienia, pagórki), lasy ,łąki, tereny rolnicze, słabe gleby, słabo rozwinięte osadnictwo,

4. Pojezierze to obszar nagromadzenia jezior. Pojezierze dzielimy na

mniejsze jednostki:

Pojezierze Pomorskie, Pojezierze Wielkopolskie, Pojezierze Mazurskie.

5.Doświadczenie – Mieszkańcy gleby - obserwacja

- wnioski

-dlaczego ważna jest ochrona gleb?

6.Kraina Wielkich Jezior Mazurskich :

-walory przyrodnicze,

-zagospodarowanie turystyczne

7. Praca z mapami pojezierzy- zaznaczanie na mapie jezior i miejscowości tego regionu, ćwiczenia w orientacji na mapie

III.Podsumowanie.

1.Odczytaj z mapy krajobrazowej Krainy Wielkich Jezior Mazurskich jakie rośliny się uprawia i jakie zwierzęta są hodowane w tym regionie.

2.Żaba zielona i ryby - ciekawostki.

3. Spróbuj narysować żabę 😊

Praca własna

Korzystając z różnych źródeł informacji wypisz kilka zabytków, które warto zobaczyć na Mazurach.

Krajobraz pojezierny

Pojezierze Pomorskie - Jez. Jeziorak, Jez. Drawsko, Jez. Wdzydze

wzniesienie Wieżyca 329 m n.p.m.

las: Puszcza Drawska, Bory Tucholskie,
najmniej zaludnione pojezierze, najwięcej
lasów i jezior (ok. 5 tys.).

Pojezierze Wielkopolskie - Jez. Gopło, Jez. Powidzkie, Jez. Sławskie,
Puszcza Notecka, Bory Tucholskie,
mało jezior (ok.1,5 tys.)i lasów , więcej terenów
rolniczych, tereny płaskie, słabe gleby.

Pojezierze Mazurskie - Jez. Śniardwy, Jez. Mamry, Jez. Niegocin,
Jez. Hańcza (najgłębsze, 109 m głębokości),
jest tu ok. 3 tys. Jezior,
Szeska Góra 309 m n.p.m., Dylewska Góra 312 m
n.p.m.,
więcej łąk, pastwisk (hodowla bydła),lasy:
Puszcza piska, Puszcza Nidzicka, Puszcza
Augustowska,
najlepiej zagospodarowane turystycznie,

Miasta pojezierzy – Poznań, Bydgoszcz, Toruń, Olsztyn, Gorzów Wielkopolski,
Grudziądz, Piła, Suwałki - miasta te leżą w dolinach rzecznych

Wielkie Jeziora Mazurskie - obszar wokół największych jezior :Śniardwy
i Mamry ;

- walory przyrodnicze : czyste powietrze, czysta woda w
jeziorach, gęste lasy, dzika zwierzyna,
- turystyka : miejscowości turystyczne – Giżycko,
Mikołajki, Mrągowo, Węgorzewo,

Ruciane-Nida,
hotele, pensjonaty, agroturystyka, kąpieliska,
obiekty gastronomiczne, wypożyczalnie
sprzętu turystycznego, statki wycieczkowe,
kajaki (spływy), ciekawe obiekty krajoznawcze,
festiwale,

Opis doświadczeń

1. Doświadczenie – lądolód .

Dzień wcześniej przygotowujemy lód do doświadczenia:
Do worka foliowego wkładamy garść kamyków różnej
wielkości oraz garść piasku, zalewamy to wodą tak, aby wody
było w worku bardzo dużo, zawiązujemy worek i wkładamy
do zamrażalnika. W dniu eksperymentu zdejmujemy folię z
lodu, który kładziemy na tacy. Następnie powoli polewamy
bryłę lodu gorącą wodą – obserwujemy proces topnienia
lodowca, a także widzimy ,jak osadzają się większe kawałki
kamienia (nasze głazy narzutowe) i co dzieje się z piaskiem
(pola sandrowe).

2. Doświadczenie – zwierzęta w glebie.

Na sitko o drobnych oczkach nakładamy łopatką glebę z
ogrodu (łąki, sadu, lasu).Sitko umieszczamy kilka centymetrów

nad stołem, pod sitkiem na stole układamy białą kartkę papieru,
obok sitka stawiamy na stole lampę biurową, włączamy ją na
10-15 minut. Podczas ogrzewania gleby małe robaczki będą
spadały na kartkę papieru, ponieważ będzie zbyt ciepło na sitku.
Możesz je oglądać przez lupę, a po skończonym doświadczeniu
wynieś je na ogród . Będą Ci wdzięczne 😊